№ 288. Piątek 17. Grudnia 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

PRENUMERATA.
Na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM łącznie z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:
Na pierwszy kwartał 1859, od 1go stycznia do ostatniego marca:
na miejscu . . . . 4 zł. } waluty austr.
z pocztą . . . . . 5 zł. }
Przesyłki (*franco*) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 16. grudnia. Dnia 15go b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XII. oddziału pierwszego z r. 1858, Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 168. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 25. września 1858, obowiązujące w Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, województwie Serbskiem i banacie Temeskim, tudzież w Siedmiogrodzie, mocą którego rozciąga się także i na sądy urbaryalne postanowienie z dnia 8. czerwca 1857 nr. 114 Dziennika ustaw państwa, względem postępowania z pisarstwem pokątnem.

Nr. 169. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 27. września 1858, z ogłoszeniem stanu bióra i płacy przy c. k. administracyi nakładu książek szkolnych dla Czech.

Nr. 170. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 30. września 1858, obowiązujące w niemiecko-sławiańskich krajach koronnych, względem uwolnienia od odpłaty myta dyplomatów, przy najwyższym dworze akredytowanych, a jadących powozem najętym.

Nr. 171. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1. października 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem obliczenia ustanowionych w powszechnej taryfie celnej z dnia 5. grudnia 1853 (Dziennik ustaw państwa nr. 262) należytości z monety konwencyjnej na walutę austryacką 45reńskowej stopy.

Nr. 172. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1. października 1858, obowiązujące w Dalmacyi, względem obliczania pozycyi celnych dalmatyńskiej taryfy celnej i ubocznych należytości celnych z monety konwencyjnej na walutę austryacką, tudzież zastosowania wagi celnej przy oznaczaniu ceł.

Nr. 173. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1. października 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego, z oznajmieniem, w jakich kwotach waluty austryackiej stopy 45reńskowej pobierane będą cła protekcyjne, ustanowione w traktacie z d. 15. października 1857 co do niektórych produktów księstwa Modeny.

Nr. 174. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 2. października 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem wymiaru należytości pocztowych w walucie austryackiej.

Nr. 175. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Dalmacyę, względem obliczania podatku konsumcyjnego od gorących napojów, piwa i cukru z płodów krajowych na nową walutę austryacką.

Nr. 176. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i skarbu, tudzież nadkomendy wojskowej z dnia 6. października 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicza wojskowego, względem wynagrodzenia za prowidowanie wojska w przechodzie od dnia 1. listopada 1858 aż do dnia 31. października 1859.

Nr. 177. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. października 1858, obowiązujące w całem państwie, z obwieszczeniem zmiany, jaka uchwalona została co do klasy płacy sekretarzów nadwornych przy najwyższym trybunale sądowym.

Nr. 178. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 6. października 1858, obowiązujące w całej monarchyi, z ogłoszeniem postanowień najwyższej uchwały z dnia 8. września 1858, względem uregulowania nauk prawniczo-politycznych na uniwersytetach w Padwie i Pawii, zniesienia egzaminów rocznych i semestralnych w tamtejszych wydziałach prawniczych, i zaprowadzenia teoretycznych egzaminów ogólnych, przyczem zostały też wydane potrzebne przepisy wykonawcze i tymczasowe postanowienia na rok szkolny 1858-59.

Nr. 179. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 7. października 1858, obowiązujące w Dalmacyi, względem postępowania z wywłaszczeniami przy zakładaniu publicznych gościńców i budowli wodnych.

Nr. 180. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 7. października 1858, względem utworzenia urzędu celnego ubocznego klasy I. w Bazyaszu.

Nr. 181. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 7. października 1858, względem ustanowienia telegraficznych należytości przesełkowych i innych w nowej walucie austryackiej.

Nr. 182. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 10. października 1858, obowiązujące w całem państwie, z zakazem wywozu i przewozu broni, jej części składowych i amunicyi do Serbii.

Nr. 183. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 12. października 1858, obowiązujące w całem Cesarstwie, o zastosowaniu nowej austryackiej waluty do płac urzędników i sług państwa i funduszów publicznych.

Nr. 184. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 14. października 1858, względem zaprowadzenia nowych marków listowych i gazetowych.

Nr. 185. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16go października 1858, obowiązujące w całem państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, z rozkazem, ażeby ogłoszenia konkursów udzielane były c. k. drukarni nadwornej i rządowej.

Nr. 186. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 13. września 1858, obowiązujące w całej monarchyi, względem oznaczenia cen soli w nowej walucie austryackiej.

Sprawy krajowe.

(Łaski Jego Cesarskiej Mości. — Nowe komunikacye do Bawaryi.)

Wiedeń, 14. grudnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył najłaskawiej wyznaczyć Tysiąc pięćdziesiąt złotych wal. austr. na zakupienie kart abonamentowych w traktyerniach znajdujących się w obrębie policyjnym miasta Wiednia i dla rozdania ich między familie prawdziwie potrzebne i godne tego wsparcia, i osobom szczególnym. Kwotę powyższą przesłano już dyrekcyi policyi wiedeńskiej do wskazanego użytku.

— *Litogr. koresp. austr.* pisze: Rozpoczęte w Mnichowie negocyacye względem kolei żelaznej w Odenwald, która badeńska kolej połączyć ma wprost z bawarską, a tym sposobem otworzyć nowy i ważny gościniec dla obrotu handlowego wielkiego księstwa z Austryą, wzięły teraz całkiem inny obrót. Dawniej zastrzegł sobie rząd bawarski, by dla ułatwienia i skrócenia drogi z Bawaryi starej do palatynatu nadreńskiego, przedsięwzięto budowę kolei pobocznej z Bruchsal do Rheinhausen powyż Spiry, tudzież mostu stałego w temże miejscu na Renie, i pod tym tylko warunkiem przyzwalał na wykonanie projektu kolei żelaznej w Odenwaldzie. Jak słychać odstąpił teraz rząd bawarski od tych warunków, i można się już wkrótce spodziewać połączenia kolei żelaznej między Bawaryą starą i nadreńską i zetknięcia się jej z koleją austryacką nie w miejscu powyższem, lecz za pomocą mostu trwałego, między Manheim i Ludwigshafen. Pracują też usilnie około przyczołka mostowego pod Kehl, nad ukończeniem kolei wychodzącej z Waldshut dla zetknięcia jej z kolejami szwajcarskiemi, jak najmniej kolei w Pforzhejmie.

Ameryka.

(Poczta amerykańska.)

Nadeszły nowe wiadomości o domowej wojnie w Mexyku. Jenerał Blanc stoczył bitwę pod murami stolicy, był jednak zmuszony cofnąć się, gdyż mu nie nadeszły posiłki. — Na odnodze mexykań-

skiej panowały od czterech tygodni gwałtowne wiatry północne, i wyrządziły okrętom wielką szkodę. Pocztowy paropływ „Clyde" był pod Tampiko zmuszony na trzy dni oddalić się na morze z pozostawieniem płatnika i agenta admiralicyi, którzy właśnie znajdowali się na lądzie. Za powrotem nie zdołał wejść w komunikacyę z lądem, i był poźniej zmuszony zamiast do Vera-Cruz do St. Thomas zawinąć. — Kolonialne zgromadzenie w Jamajce zagaił dnia 10. listopada gubernator Darling długą przemową. I w Barbadoes nastąpiło dnia 2. listopada zagajenie prawodawczego zgromadzenia. — Według wiadomości z Valparaiso z 15. października okazała się w Chili silna opozycya przeciw teraźniejszemu rządowi, który jednak prezydent Montt umiał dotychczas silnie prowadzić; nieobawiano się też żadnego zaburzenia spokojności publicznej. W Boliwii przytłumiono kilkakrotnie ponawiane rozruchy. — W Peru obwołano 24. października jenerała Castilla obranym od ludu prezydentem, a kraj doznawał spokojności. Z tem wszystkiem jenerał Echenique zajmował się na południu wznieceniem powstania, a prócz tego zagrażała na północy wojna z Ecuador. Peruańska fregata „Callao" stała na rzece Guayaquil, ażeby ją blokować a miasto zbombardować, jeżeliby nieprzyjęło peruańskiego ultimatum względem regulowania granicy.

Hiszpania.

(Doniesienie z Tangeru. — Wyprawa na wybrzeże marokańskie. — Wiadomości bieżące. — Demolicya murów Barcelońskich. — Towarzystwo kolei żelaznej.)

Madryt, 7. grudnia. Dziennik. *Corresp. Autogr.* donosi z Algesiras, że z powodu srożącej się burzy zawinęła tam hiszpańska na afrykańskich korsarzy wysłana eskadra. Ten sam dziennik pisze z Tangeru z dnia 5. b. m., że wybrzeżni Maurowie, pomimo rozkazów marokańskiego Cesarza niechcą wydać bez okupu hiszpańskiego oficera Alvarez i sześciu hiszpańskich żołnierzy. Zastępca Cesarza jednak spodziewa się wyjednać uwolnienie więźniów.

Z Madrytu telegrafują pod dniem 10. grudnia: „Rząd postanowił nieodzownie, zenieść mury miasta Barcelony.

Kongres zajmuje się jeszcze rozpoznawaniem pełnomocnictw.

— Założycielami hiszpańskiego towarzystwa północnej kolei żelaznej którego statuta, jak wiadomo potwierdziła rada państwa są: hiszpański „Credit Mobilier", francuski „Credit Mobilier", towarzystwo „Société générale de Bruxelles" i belgijski bank.

Anglia.

(Mgła. — Przypadek na kolei. — Nowe posiłki do Indyi. — Prośba za subwencyą na telegraf atlantycki. — Głos publicznej opinii względem Włoch. — Doniesienia z wyprawy na Niger. — Kompania indyjska.)

Londyn, 11. grudnia. Od kilku dni panuje u nas tak gęsta mgła, że we wszystkich pomieszkaniach palą światło i gaz, jakby porą nocną. Zwykły nasz miesiąc mglisty, listopad, przeszedł dość szczęśliwie i wcale nam niedokuczył, lecz za to wynagradza to sobie grudzień sowicie. I tak wydarzyły się temi dniami dwa nieszczęsne wypadki na kolei żelaznej Pierwszy z nich był straszniejszy i przypadł w poniedziałek na północnej kolei żelaznej między Hakney i dzielnicą staromiejską, gdzie lokomotywa uderzyła tak gwałtownie o pociąg stojący u dworcu, że zgruchotała zupełnie jeden wagon z podróżnymi drugiej klasy, a dwa innych wagonów uszkodziła. Dziewięć osób ciężko rannych odwieziono do szpitalu, a 30 mniej lub więcej skaleczonych do ich własnych pomieszkań.

— Z początkiem stycznia wysłać mają do Indyów znów znaczne posiłki zbrojne. Ministeryum angielskie zawarło z tego względu nowe ugody z właścicielami okrętów przewozowych.

— Prośbę towarzystwa telegrafu atlantyckiego o subwencyę rządową popierają wszystkie niemal izby handlowe Anglii i Irlandyi, i przygotowują w tej mierze petycye. Również i większa część dzienników przemawia życzliwie za tem towarzystwem.

— Notę, którą ogłosił *Monitor* z powodu wystąpienia pewnej części prasy paryskiej przeciw Austryi, rozstrząsają teraz także i dzienniki angielskie, a *Chronicle* pisze między innemi:

„Powinno to być niemałem ubezpieczeniem dla Europy, że rząd francuski zaparł się tak wyraźnie zamiarów, jakie mu francuska polemika dziennikarska podsuwała. Trudno też wymyśleć rzeczy mniej podobne do prawdy i bardziej niepolityczne, jak nieporozumienie między Francyą i Austryą. Rządy austryackie na półwyspie nie zasługują na tę naganę, jaką je pewna klasa polityków angielskich zwykła obarczać, a mianowicie ta, która spuszczając z uwagi praktyczne i skuteczne usiłowania rządu, baczy tylko na odrębne prawa dążności niezgadzających się z teraźniejszym porządkiem Europy. Nad Lombardyą panowali od wielu już wieków cudzoziemcy, a przy teraźniejszej zabójczej nienawiści Włochów zachodzi słuszna wątpliwość, czy też poddaliby się chętnie panowaniu nawet któremu z władzców krajowych. Obcy publicyści mogliby tak dobrze zaprzeczyć prawom Królowej Wiktoryi do Irlandyi, jak i Cesarza Austryi do Lombardyi, a równie jak nam przychodzi walczyć z trudnościami w Irlandyi, tak i Austrya ścierać się musi we Włoszech z chorobliwym duchem oporu, który jednak z czasem zwolnieje i całkiem ustanie."

— Wiadomość, że na Przylądku dobrej nadziei wybuchła cholera, jest mylną; grasuje nie cholera tylko ospa.

— Afrykańską pocztą nadeszły listy z śrubowego parostatku dodanego wyprawie na Nigrze. Listy datowane są z nad Rabby z dnia 6. paźdz., dokąd dostała się wyprawa na dniu 2. paźdz. nie doznawszy żadnych przeszkód od krajowców Delty ani w innych okolicach wybrzeżnych. Dr. Barker i inni towarzysze spodziewani byli z końcem grudnia w Fernando Po. Wszyscy znajdowali się przy najlepszem zdrowiu, pomimo że cały rok spędzili w obozie nad brzegami rzeki; w ciągu całego tego czasu nie doznali z krajowcami żadnej nieprzyjemności.

— Wschodnio-indyjska kompania zgromadziła się wczoraj na jeneralne posiedzenie dla obrania czterech dyrektorów, na miejsce czterech członków, którzy z dyrektoryum przeszli do nowej indyjskiej rady.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Sprostowanie fałszywych pogłosek. — Konsystorz żydowski. — Stan zdrowia marszałka Bosquet.)

Paryż. 11. grudnia. W ciągu miesiąca stycznia wróci książę Montebello do Petersburga.

— Potwierdza się, że pan Persigny wyjechał na krótki czas do Włoch.

— Paryski korespondent jednego z belgijskich dzienników widzi się spowodowanym, ogłosić za bezzasadne wszelkie pogłoski o zamierzonej podróży Cesarza Alexandra do Paryża; ani przy petersburgskim ani przy paryskim dworze nie słyszano jeszcze nic stanowczego o podobnem przedsięwzięciu. Co do przybycia księcia Daniły do Paryża nie ma także dotąd żadnych urzędowych wiadomości. Ten sam korespondent pisze, że francuski poseł w Lizbonie, margrabia de Lisle, otrzymał od swego rządu pochwałę za sprężyste wystąpienie w sprawie statku „Charles Georges", oraz że wszystkie wieści o sumie wynagrodzenia, jakiego domagać się mają w Portugalii, są fałszywe, gdyż ustanowiona w tej sprawie komisya jeszcze nie zawyrokowała nic stanowczego.

— Wydział dla reformy w prawodawstwie względem przedaży broni zgromadzi się na pierwsze posiedzenie na dniu 18. grudnia, gdyż rząd wymaga jaknajspieszniejszego ukończenia tych prac. Przepisy, pochodzące z edyktów z 1666 roku, są obecnie jeszcze prawomocne. Sanitarna policya ściga z wytrwałością fałszerzy mleka, wina i innych żywności. Dziennik *Gazette des Tribunaux* umieszcza dziś znowu szesnaście wyroków tego rodzaju.

— Z powodu wiadomości zawartej w niektórych dziennikach, jakoby konsystorz żydowski w Paryżu zamierzał pozwać sądownie dziennik *Univers*, pisze *La Patrie* między innemi:

„Kilka dzienników donosiło, jakoby konsystorz żydowski miał zamiar wytoczyć proces dziennikowi *Univers* za jego artykuł napisany przeciw żydom. Nie wiemy z pewnością, jak rzeczy stoją, lecz przyszłoby ubolewać nad tem, gdyby zaciekłość rozpraw religijnych chciano przenieść jeszcze i pod rozpoznanie sądowe, a przezco cała ta sprawa rozgłosiłaby się jeszcze tem więcej. Na wszelki jednak wypadek nie może być proces ten wytoczony inaczej, jak tylko za przyzwoleniem rady państwa, a mianowicie stosownie do artykułu 64 rozporządzenia z 14. czerwca 1844, którego treść taka:

„Konsystorze żydowskie nie mogą bez poprzedniego upoważnienia rozpoczynać żadnego w sądzie procesu, lub bronić się w razie wytoczonego procesu, niewolno im przyjmować żadnych darowizn i zapisów, użytkować z nich, a zresztą niemogą ich ani nabywać w drodze kupna ani odsprzedawać."

Z tego można wnioskować, że wiadomość, jakoby konsystorz żydowski zaniósł już skargę, jest bezzasadna, i że do tego niotrzyma upoważnienia od rady państwa.

— Dziennik *Memoryal des Pyrynees* z Pau oświadcza, że wiadomość o pogorszeniu się stanu zdrowia marszałka Bosquet'a wcale się nie sprawdza, gdyż przeciwnie marszałek ma się znacznie lepiej, a lekarze i przyjaciele jego spodziewają się, że wkrótce będzie już mógł objąć swoją komendę na powrót.

Belgia.

(Petycye towarzystw flamandzkich.)

Bruxela, 10. grudnia. Cały szereg petycyi, po największej części flamandzkich towarzystw z rozmaitych stron, wytoczył na dzisiejszem posiedzeniu izby, ważną kwestyę narodową i wywołał długą oraz gwałtowną dyskusyę. Wszystkie petycye odnoszą się głównie do flamandzkiej sprawy w ogólności, równie jak do kilkakrotnie poruszanego, a w biórze ministeryum spraw wewnętrznych jak by zapomnianego, gdyż dotąd jeszcze nietkniętego sprawozdania komisyi ustanowionej pod prezydencyą p. De Deker. Kilkogodzinne obrady doprowadziły tylko do przesłania flamandzkich petycyi ministrowi spraw wewnętrznych.

Szwajcarya.

(Sprawa wychodźców włoskich.)

Z Berny, 6. grudnia. Związkowa Rada wstawia się do zgromadzenia za wychodźcą włoskim Cesarem Stefani znanym pod przybranem nazwiskiem Leoni i jego żałobę przedłoży związkowemu zgromadzeniu. Leoni jest jeden z tych pięciu Włochów, o których rząd Fazy'ego oświadczył federacyjnym komisarzom, że należą do włoskiego towarzystwa „du secours mutuel" i że postanowili opuścić Genewę dobrowolnie. Wezwany przed komisaryat utrzymywał, że nie jest ani członkiem włoskiego towarzystwa, ani podpisywał deklaracyi względem dobrowolnego odjazdu. Na takie oświadczenie, iż by mogło wystawić rząd Fazy'ego w złem świetle, wydaliła Leoniego genewska policya za granicę; a teraz związkowa rada za nim się wstawia. Zdaje się zatem, że stosunek między genewskim rządem a wychodźcami zmienił się teraz, gdyż dotąd stał rząd Genewy i wychodźcy jako jedna i ta sama partya po jednej, a związkowa

władza po drugiej stronie. Teraz przeciwnie: jeden z wychodźców wzywa pomocy związkowej władzy przeciw surowości rządu genewskiego kantonu.

Włochy.

(Dzienniki piemontskie. — Bliższe rozpoznanie wyspy Sardynii. — Księstwo Monaco. — Przyjęcie W. księcia w Nissie. — Wyznaczenie nagrody za odkrycie mordercy. — Statystyka Rzymu.)

Gazeta wiedeńska donosi: Potąd dochodzą nas głównie z Piemontu pogłoski o wojnie (voci di guerra). Zachowawcze dzienniki sardyńskie dziwią się wielce temu uporowi, z jakim gazety ministeryalne nieprzestają umysłów niepokoić. *Courrier des Alpes* przytacza w dowód tego artykułu dziennika *Opinione*, który z wiadomej noty *Monitora* wyprowadza ten wniosek, „że stosunki między Francyą i Austryą muszą być przecie bardzo niepewne, a przymierze ich jest zapewne nie szczere, kiedy polemika dziennikarska zdoła tamte rozerwać, a przymierzem zachwiać.“ Zresztą mówi *Opinione* dalej, nie idzie już teraz o wojnę między mocarstwami, lecz o wojnę między ludnością i rządem. „Bieg wypadków — kończy dziennik rzeczony — nie zależy od nas, ani od którego kolwiek rządu, gdyż w razie zaburzeń przybrałyby one zakrój wielkiego powstania narodowego, i trudnoby zbadać natenczas, zkąd zaburzenia te wyszły, i ktoby był ich sprawcą lub przywódźcą.“ Mowa ta przynajmniej że szczera — lecz jest oraz i wezwaniem do rewolucyi, dodaje *Gaz. wied.*

— Mówią, że Król Wiktor Emanuel w towarzystwie hrabi Cavour'a uda się temi dniami w podróż na wyspę Sardynię, która Królowi jeszcze dotychczas jest nieznana. Prezydent ministrów zajmuje się w ogóle z zamiłowaniem tą jeszcze na pół w dzikim stanie znajdującą się wyspą, ale ona zawiera wielkie skarby surowych produktów. Najszczególniej znajdują się tam rozległe i bardzo piękne lasy dębów korkowych, które dotychczas dla braku komunikacyi żadnego nie przyniosły pożytku.

— Mało już słychać o pogłosce, że książę zamyśla odstąpić Rosyi także księstwo Monaco. Ale zato donoszą, że tamtejszy bank gry, który księciu płacił znaczny czynsz dzierżawy, zbankrutował, i na żądanie wierzycieli zamknięty został.

— Jego cesarzewiczowska Mość Wielki książę Konstanty zawinął dnia 6. b. m. przed południem na pokładzie parowej fregaty „Retrissan,“ której towarzyszyły paropływy „Bojan“ i „Połkań,“ do portu Nissy; inne rosyjskie i piemonckie okręta wojenne zostały w niejakiem oddaleniu od portu. Na pokładzie fregaty „Retrissan“ znajdowali się także Ich cesarzewicz. Moście Wielka księżna Alexandra i Wielki książę Mikołaj. Okręta zawinęły wpośród salutowych wystrzałów z bateryi portowych, a stojący załogą w Nissie pułk piechoty wystąpił w paradzie pomimo ulewnego deszczu, ażeby dostojnym podróżnym złożyć wojskowe honory.

— Dziennik *Messag. di Modena* pisze z 6. b. m.:

„Dnia 30. listopada znaleziono w Castiglione (w powiecie Montese w księstwie modeńskiem) zwłoki lekarza dr. Guidotti zamordowanego dwoma postrzałami. Sądy zajmują się gorliwie wyśledzeniem sprawcy lub winowajców. A że zbrodnia tak szkaradna dotknęła zbyt boleśnie ojcowskich uczuć naszego monarchy dostojnego, przeto w wykonaniu rozporządzenia jego z 2. b. m. podaje się niniejszem do wiadomości publicznej, że wypłacona ma być kwota 5000 franków temu, kto wskaże ślad do odkrycia sprawcy lub winowajców i zbrodnię tę wyświeci.“

Rzym. Jeneralny wikaryat ogłosił urzędowy wykaz ludności: „Stato delle anime dell'alma citta di Roma per l'anno 1858.“ Według tego wykazu mieszka w 54 parafiach Rzymu 180.359 mieszkańców, między tymi 34 biskupów, 1331 księży, 2404 zakonników, 1872 zakonnic, 854 seminarzystów. W upłynionym roku wynosiła ta liczba tylko 179.952. Pomnożenie pochodzi głównie z tej przyczyny, że policzono także i żydów, którzy w ciągu ostatnich lat otrzymali pozwolenie mieszkać po za Ghetto. Statystyka podaje: „Eretici, Turchi, Infideli et Ebrei 854.“ W samem Ghetto jednak mieszka jeszcze 5000 żydów, których statystyka niepodaje za mieszkańców Rzymu.

Niemce.

(Stan Hamburga. — Obrady związkowego sejmu.)

Hamburg, 9. grudnia. Rok się już kończy, a jeszcze nie zatarły się ślady komercyalnego przesilenia. Jednak wyznać musimy, że Austrya przesyłając Hamburgowi w stosownym czasie pomoc prawdziwą, ocaliła nie tylko nasze małe państwo handlowe, ale oraz świat handlowy w ogóle. Nasze miasto ucierpiało wiele, i niejedno kwitnące i pomyślne przedsiębiorstwo handlowe utraciło swą exystencyę a jednak niestracono odwagi i w kilku łatach stanie może na dawnym swym stopniu, chociażby nawet zakres przyzwalanych dotąd kredytów na niewymienione sumy, znacznie został ograniczony. Hamburg czynić musiał nadzwyczajne wysilenia, ażeby wznieść się i utrzymać na tem stanowisku, jakie zajmował w komercyalnym świecie.

Frankfurt, 10. grudnia. Na wczorajszem posiedzeniu związkowego sejmu wzięto pod obrady prócz rozmaitych mniej ważnych przedmiotów i wojskowych raportów, także i sprawozdanie wydziału względem holsztyńsko-duńskiej kwestyi. Sprawozdanie było tej osnowy, ażeby pod zawarowaniem pretensyi związku do Danii i pod zastrzeżeniem powzięcia dalszej uchwały w tej sprawie, oczekiwać poprzód rezultatu układów między duńskim rządem a holsztyńskiemi stanami, oraz ażeby poźniej kazać sobie przedłożyć sprawozdanie w tym względzie.

Rozmaite pogłoski o odwołaniu pruskiego posła przy związkowym sejmie zostały zupełnie unieważnione.

Szwecya.

(Wyrok sądowy w sprawie oszczerstwa.)

Sztokholm, 3. grudnia. Dziennikowi *National Ztg.* piszą: Gorszący znany proces o oszustwo między panną Fryderyką Mendelson a redaktorem dziennika *Driter Faderneslandet* p. F. Lindahl został ukończony. Magistratualny sąd odsądził p. Lindahl w pierwszej instancyi od czci i wiary oraz skazał go na 28 dniowe więzienie o chlebie i wodzie i na publiczne przeproszenie panny Mendelson. Na rekurs p. Lindahl potwierdził apelacyjny trybunał jako druga instancya wyrok pierwszej instancyi w zupełności. Lindahl zrzekł się apelacyi do najwyższego trybunału i dnia 23. listopada rozpoczął karę więzienia o chlebie i wodzie.

Rosya.

(Inżynierowie francuscy. — Wiadomości bieżące.)

Jeneralny dyrektor rosyjskiego towarzystwa kolei żelaznych, pan Karol Collignon jadąc z Paryża, powrócił teraz na Polskę do Rosyi. Collignon był jeneralnym inspektorem mostów i gościńców we Francyi, wybudował francuską kolej wschodnią i kanał, który łączy Marne z Renem. Oprócz wielu zatrudnionych już od dawna w Rosyi inżynierów francuskich i belgijskich, zaangażował rząd rosyjski teraz znowu nowych inżynierów we Francyi.

— I Warszawskie gazety urzędowe zawierają teraz wiadomość, że biskup Czernogóry Nikanor, miał audyencyę u Cesarza. Nikanor, po otrzymanem poświęceniu w kościele Izaka, udał się zapewne już z powrotem do domu.

— Wiadomość dziennika *Nizzardo*, że admirał Putiatyn, negocyator rosyjsko-chińskiego traktatu z Compiegne, gdzie miał mieć rozmowę z Cesarzem Francuzów, odjechał do Nissy, ażeby rozmówić się z Wielkim księciem Konstantym względem rozszerzenia rosyjskiego handlu na morzu śródziemnem, mylna jest, bo admirał Putiatyn odjechał prosto z Paryża na Warszawę do Petersburga. Także i podanie korespondenta, że książę-namiestnik odjedzie już dnia 20. b. m. do Petersburga, ażeby prezydować w sądzie wojennym, który ma wydać wyrok na jenerałów i oficerów obżałowanych o defraudacyę w Krymie, nie jest prawdziwe. Procesa krymskie już się skończyły, a nowsze pojedyńcze kasacye wysokiej rangi oficerów, nie zostają z nimi w związku. Podróż namiestnika do stolicy państwa przed lub po Nowym roku powtarza się co roku i zostaje w związku z namiestnictwem.

— Jędrzej Deskur, który za zbrodnię polityczną w roku 1846 wygnany był na Sybir a potem żył jako osadnik w Wiatce, został teraz całkiem ułaskawiony i może równie jak kilka set innych powrócić do Polski.

Turcya.

(Konferencye czernogórskie. — Doniesienia z Syryi.)

Journal de Constantinople zawiera następujące oświadczenie: „Dzienniki, które otrzymaliśmy pocztą ostatnią, przytaczają niektóre całkiem mylne szczegóły w sprawie konwencyi względem Czernogóry. Równocześnie musimy oświadczyć, że ogłoszony w dzienniku *Le Nord* protokół konferencyi odbytych z powodu tej kwestyi jest tylko wymysłem dziennika rzeczonego. Podczas posiedzeń nie spisywano protokołów bieżących, ani żadnych notat. Na posiedzeniu ostatniem spisano tylko krótki wywód słowny, który jeszcze na tem samem posiedzeniu podpisali zastępcy mocarstw.“

— Z Syryi donoszą o zupełnej klęsce, którą wojska dowodzone przez Tahir Baszę i Mustafę Baszę zadały zbuntowanym wojownikom plemienia Ansaries. W potyczce tej polegli obydwa przywódźcy rokoszan.

Azya.

(Proklamacya Królowy Wiktoryi.)

Bombaj, 9go listopada. Proklamacyę Jej Mości Królowy Wiktoryi do książąt, przywódźców i do ludności w Indyach wschodnich ogłoszono we wszystkich głównych miastach w kraju dnia 1go listopada przy odgłosie wystrzałów działowych, a treść jej jest taka:

„Wiktorya z Bożej łaski Królowa połączonych królestw wielkiej Brytanii i Irlandyi, tudzież ich kolonii i przynależytości w Europie, Azyi, Afryce, Ameryce i Australii, ochronicielka wiary. Postanowiwszy z rozmaitych ważnych przyczyn w porozumieniu z radą i zgodnie ze zdaniem lordów tak duchownych jak i świeckich, tudzież izby niższej w zgromadzeniu parlamentarnem objąć rząd w Indyach wschodnich sprawowany potąd dla Nas z polecenia Naszego przez szczególną kompanię wschodnio-indyjską, ogłaszamy niniejszem i oświadczamy, że zgodnie z postanowieniem tej rady i zgromadzenia rzeczonego objęliśmy rząd ten na Siebie, i wzywamy niniejszem wszystkich poddanych naszych w krajach wspomnionych, by Nam, Naszym sukcesorom i następcom byli wierni i okazali się prawdziwie przychylni, i by słuchali rozkazów tych, których poźniej od czasu do czasu przyjdzie Nam wysyłać do sprawowania rządów w Naszem imieniu i za Nas. A że mamy szczególną ufność i zaufanie do wierności, zdolności i rozsądku naszego kochanego kuzyna i radzcy, Karola Jana wicehrabi Canninga, przeto go niniejszem postanawiamy i mianujemy pierwszym teraz wicekrólem i gubernatorem jeneralnym w krajach i nad krajami rzeczonemi, by tam rządy w imieniu Naszem sprawował i w ogóle w Naszem imieniu za Nas działał stosownie do tych rozkazów i rozporządzeń, jakie

od czasu do czasu otrzyma od Nas za pośrednictwem jednego z Naszych nadsekretarzy państwa. — Niemniej potwierdzamy niniejszem wszystkich teraz w służbie szanownej wschodnio-indyjskiej kompanii zostających urzędników na rozmaitych posadach ich wojskowych i cywilnych z zastrzeżeniem poźniejszych w tej mierze Naszych postanowień, jak niemniej tych ustaw i rozporządzeń, jakie poźniej wypadnie ogłosić. Obwieszczamy niniejszem krajowym książętom w Indyach wschodnich, że wszystkie traktaty i ugody, które z nimi zawarte zostały przez szanowną kompanię wschodnio-indyjską lub z jej poruczenia, przyjęte i dotrzymane będą sumiennie, i spodziewamy się też wzajemnego ich dotrzymania. Nie pragniemy żadnego już rozszerzenia Naszych posiadłości teraźniejszych, a jak nie ścierpiemy żadnej napaści na te posiadłości Nasze lub nadwerężenia praw Naszych, tak równie i nie dozwolimy ubliżyć prawom innych. Prawa, godność i cześć książąt krajowych szanować będziemy, jakby nasze własne, i pragniemy, by równie jak i Nasi poddani używali bytu dobrego i doszli do rozwoju społeczeńskiego, a co tylko śród pokoju wewnętrznego i za pomocą rządu dobrego może nastąpić." (C. d. n.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 14. grudnia. W tutejszym zakładzie gazowym pękł dziś przed południem kocioł i zranił trzech robotników.

Londyn, 14. grudnia. W korpusie dyplomatycznym zajdą następujące zmiany: Napier odejdzie z Washingtonu do Hagi; Lyons z Florencyi do Washingtonu; Scarlett z Rio Janeiro do Florencyi; Forbes z Drezna do Rio Janeiro, a Paget z Berlina do Drezna.

Turyn, 12go grudnia. Korespondencya dziennika *Diritto* z Genuy donosi, że zaszło starcie między ludem i strażą miejską. Na wezwanie straży rozprószyło się z początku zbiegowisko. Ale wnet zebrały się tłumy ludu nanowo na placu Carlo Felice i wyzywały straż gwizdaniem i wyciem. Żołnierzy zaczęli rąbać pałaszami. Jeden z głównych podżegaczy został tak mocno poraniony, że musiano go zabrać do szpitalu. Czterech studentów uwięziono.— Gabinet zajmuje się zwołaniem izb, co wkrótce nastąpi, i potrzebnemi w tym względzie pracami.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Br. Czechowicz Wł., c. k. podporucz., z Gliny. — Zagórski M., z Podbuża. — Horodyski L., z Żabińczyk.

Hotel europejski: Lityński Wenant. z Litwinowa. — Zgadziński Kons., z Ulicka.

Hotel moldawski: Białoskórski Felicyan, z Czajkowiec.

Hotel podolski: Smalawski Felix, z Uherzec.

Hotel Leszczyńskiego: Golaszewski J, pens. radca apel., z Krzywego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

PP. Biliński Felix, do Janowa.— Biliński Jan, do Bolechowa.— Biliński Dominik, do Czyżykowa.— Berezowski Henryk, do Wodnik. — Czajkowski Jan i Czajkowski Teofil, c. k. podporucz., do Bóbrki. — Cywiński Lucyan, do Dąbrowicy. — Hr. Thun-Hohenstein, c. k. porucz., do Gródka. — Laskowscy Jan i Władysław, do Wojtkówki. — Skarzyński Wład., do Suszycy. — Sokolnicki Fran., na Wołyń. — Zadurowicz Adolf, do Czerniowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328 86	— 7.8°	96.0	południowy sł.	mgła
2. god. po poł.	329.02	— 4 2°	93.7	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	329.15	— 4.0°	90 6	" "	"

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Zamek na Czorsztynie."** operetka w 2 aktach, i **„Kapelusz zegarmistrza,"** komedya w 1 akcie z francuskiego.

Jutro komedya niem. w 4 oddziałach ze spiewami i tańcami na dochód komika Jpa Karola Blasel pod tytułem **„Theatralischer Unsinn"** (Niedorzeczność teatralna).

Kurs lwowski.

Dnia 16 grudnia.		gotówka zł.	gotówka kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	32	4	36
Dukat cesarski	" "	4	34	4	36
Półimperyał zł. rosyjski	" "	7	49	7	55
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	31	1	32
Talar pruski	" "	1	27	1	29
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	1	7	1	8
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	12	79	42
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	40	80	10
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	—	81	42

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16 grudnia.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . mon. konw.	79	30
" przedał " " 100 po	—	—
" dawał " " 100	—	—
" żądał " " 100	80	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	50

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. grudnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 85 80. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —; Metaliki po 5% za 100 zł. 84.85.; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. 75.75; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. 50 59; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. — Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. — ; z r. 1839 za 100 zł. —.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 114.60. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 83.15; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—.; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 81.75; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 978.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 246.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1745; towarzystwa kolei żelaznej państwa 257.80; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 85 35; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. 105; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglug parowej na Dunaju po 500 złr. 525.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. 330.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 98.40; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. — —; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 101.30; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 86.15. Berlin za 100 talarów —. —. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 86.20. Genua za 100 lirów piemonckich —.— Hamburg za 100 marko banko 76.30. Lipsk za 100 talarów 34.40. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 101.80. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 99.50. Marsylia za 100 frank. 40.40. Paryż za 100 fr. 40.45. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.66. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich 8.36. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.83, — dukaty ces. pełnej wagi 4.79, korony 13.95, półkorony —.

KRONIKA.

„Czas" z 14. b. m. ogłasza następującą odezwę komisyi wystawy starożytności w Krakowie: „Komisya delegowana z oddziału archeologii i sztuk pięknych w c. k. Tow. nauk. krak. do urządzenia Wystawy starożytności zawiadamia, iż z powodu nadesłania cennych zabytków ze zbiorów Kurnika i Gołuchowa (w W. ks. Poznańskiém), oraz objawionych z różnych stron kraju i zagranicy życzeń utrzymania nadal wystawy, postanowiła termin zamknięcia w dniu 11. grudnia b. r. na czas pewien przedłużyć. Przecież nie obiecując instytucyi tej z samej już natury czasowej, zbyt długiego trwania, ponawiamy prośbę do właścicieli wystawionych przedmiotów, aby nam rychło donieść raczyli, jaką drogą zabytki swoje zwrócone mieć pragną. Najdogodniej byłoby dla nas, za zwrotem poświadczenia odbioru oddawać je wskazanym przez właścicieli osobom lub komptoirom expedycyjnym w Krakowie będącym. Co do opłaty porta, pragniemy też mieć wyraźne oświadczenie, jeśliby kto wydatków ponosić niechciał.

Monety i medale już od chwili ogłoszenia niniejszego zawiadomienia w godzinach rannych od 10 do 11 codziennie oddawane być mogą."

(Sprostowanie fałszywej pogłoski.) Dziennik berliński „Zeit" donosił niedawno z gazet rosyjskich, jakoby tenor Małmanow z wielkiego teatru petersburgskiego miał na scenie w obec publiczności zamordować spiewaczkę Awernonicz. Teraz upewnia korespondent rosyjski jednego z dzienników belgijskich, że doniesienie to jest całkiem fałszywe, a nawet i nazwiska zmyślone.

(Burze w Hiszpanii.) Z Barcelony donoszą z 28go listopada: Od czasu trzęsienia ziemi mnożą się coraz bardziej wypadki rozbicia okrętów, a żegluga została po większej części wstrzymana, gdyż kapitanowie okrętowi nie mogą odważyć się na morze nawet i po zupełnem uspokojeniu się burzy.

W Sewilli zerwała się 15. listopada taka burza z ulewą niesłychaną, że w dziesięciu ulicach ustała całkiem komunikacya. Ulice te są jak zwykle w miastach hiszpańskich bardzo wązkie, nie mają prawie żadnych kanałów odchodowych, i dlatego każda większa ulewa tamuje drogi zupełnie. W Setubal (w Portugalii) trwało trzęsienie ziemi dnia 11. listopada od $7\frac{1}{2}$ do 9tej godziny zrana, i większa część miasta leży w gruzach. W jednej z dzielnic miejskich nie ostał się kamień na kamieniu. Cała ludność mieszka pod namiotami za miastem i doznaje nędzy niewymownej.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.